UNESCO-da "Bakıdan Beləmə: İqlim fəaliyyəti üçün məlumatlı və davamlı cəmiyyətlərin qurulması" adlı konfrans keçirilib

Azərbaycan və UNESCO-nun birgə təşkilatçılığı ilə qurumun mənzil-qərargahında "Bakıdan Beləmə: İqlim fəaliyyəti üçün məlumatlı və davamlı cəmiyyətlərin qurulması" adlı konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda COP29-un baş danışıqçısı və xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyev COP29-un əsas nailiyyətləri və Azərbaycan diplomatiyasının iqlimdə rolu haqqında danışıb. O, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə təhsilin, elmin və mədəniyyətin əsas rolunu vurğulayıb. Y.Rəfiyev çıxışında Azərbaycanın UNESCO ilə uzunmüddətli və məhsuldar əməkdaşlığına toxunaraq bildirib ki, COP29 çərçivəsində birgə təşəbbüslər - iqlim təhsili, mədəniyyətin iqlim fəaliyyətində rolu və digər sahələrdə bu əlaqələr daha da möhkəmlənib.

"COP29 təkcə razılaşdırılmış sənədlərlə deyil, həm də bizim yanaşma tərzimizlə tarixə düşüb. Biz davamlı inkişafla iqlim tədbirlərini, maliyyə ilə ədaləti, elmlə icranı birləşdirdik", - deyə nazir müavini vurğulayıb.

Y.Rəfiyev bildirib ki, Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi COP29 konfransı Bakı Maliyyə Məqsədi - əvvəlki maliyyə vədlərindən üç dəfə böyük olan və BMT-nin iqlim danışıqları tarixində ən böyük öhdəlik; Bakıdan Beləmə Yol Xəritəsi (1.3T) - bu məqsədin həyata keçirilməsi üçün maliyyənin izlənməsi və tətbiqinə dair çərçivə sənədi; Paris Sazişinin 6-cı Maddəsi üzrə razılıq - karbon bazarlarının işə salınması və dövlət-özəl tərəfdaşlığının gücləndirilməsi; İtki və Zərər Fondu - iqlim fəlakətləri nəticəsində zərər çəkmiş ölkələrə yardım mexanizminin tam fəaliyyətə başlaması kimi bir sıra mühüm irəliləyişlərlə yadda qalıb.

COP29-un baş danışıqçısı, həmçinin qeyd edib ki, inkişaf etməkdə olan kiçik ada dövlətləri (SIDS) iqlim dəyişikliyinin ən çox təsir etdiyi ölkələrdir. COP29 zamanı Bakıda keçirilmiş SIDS Sammiti bu dövlətlərin diplomatik səylərinə verdikləri önəmi bir daha sübut edib. Azərbaycan bu ölkələrin narahatlığını qlobal gündəmə gətirməyə xüsusi diqqət yetirib.

Y. Rəfiyev "Bakıdan Beləmə" anlayışının yalnız texniki keçid deyil, həm də məqsədlərin davamlılığı və ümumi məsuliyyətin təcəssümü olduğunu qeyd edib. O vurğulayıb ki, COP30-a gedən yolda Azərbaycanın liderliyi ilə formalaşan bu ruh - elmi əsaslı qərarlar, inklüzivlik və dialoq - gələcək üçün nümunə olacaq. Azərbaycan COP29-un sədrliyi ilə iqlim diplomatiyasında mühüm dönüş yaradıb və elmi biliklərə əsaslanan, inklüziv və nəticəyə yönəlmiş əməkdaşlıq modelini təşviq edib. UNESCO ilə birgə fəaliyyət bu istiqamətdə mühüm rol oynayıb.

Sonda Yalçın Rəfiyev Azərbaycanın beynəlxalq ictimaiyyətlə əməkdaşlıqda qətiyyətli qalacağını və iqlim fəaliyyətini davamlı təşviq edəcəyini söyləyib.

UNESCO-nun elm sektoru üzrə direktor müavini Lidia Brito çıxışında bildirib ki, "Bakıdan Beləmə: İqlim fəaliyyəti üçün məlumatlı və davamlı cəmiyyətlərin qurulması" konfransı vaxtında təşkil edilib. Lidia Brito bu konfransın COP29 və COP30 arasında körpü rolu oynadığını vurğulayaraq, onun iqlim dəyişikliyinə daha çox məruz qalan SIDS ölkələrinə olan diqqəti bir daha nümayiş etdirdiyini deyib.

UNESCO-nun digər nümayəndələri çıxış edərək, iqlim dəyişikliyinin su ehtiyatları, ekosistemlər və buzlaqlar kimi həssas təbii sistemlərə təsirlərinin getdikcə daha ciddi və dağıdıcı olduğunu xatırladıblar. Vurğulayıblar ki, məhz bu çətinliklər fonunda UNESCO Azərbaycan COP29 sədrliyi ilə əməkdaşlıq edərək, "Bakıdan Beləmə" adlı təşəbbüs çərçivəsində qlobal miqyasda dayanıqlığın artırılması və elmi əsaslı fəaliyyətin genişləndirilməsi məqsədi daşıyan yeni təşəbbüsləri təqdim edib.

Qeyd edilib ki, tədbirin məqsədi COP29-un elmi irsini qoruyaraq COP30 (Belem, Braziliya) konfransına keçidi təmin etmək, eyni zamanda UNESCO-nun su, biosfer, və krayosfer (buzlaqlar) sahəsindəki bilik və metodologiyalarını tətbiq etməklə davamlı cəmiyyətlərin formalaşdırılmasını dəstəkləməkdir.

Tədbirdə Azərbaycanın COP29 sədrliyi çərçivəsində UNESCO ilə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirilib. Xüsusilə də "İqlim Fəaliyyəti üçün Su Bəyannaməsi"nin, "Bakı Su və İqlim Dialoqu"nun su və iqlim əlaqələrinin davamlı şəkildə müzakirə olunmasına şərait yaratdığı vurğulanıb. Bildirilib ki, Azərbaycanın COP29 sədrliyi çərçivəsində irəli sürdüyü təşəbbüslər, onun COP29 zamanı elmi əsaslı və inklüziv yanaşma ilə iqlim fəaliyyətinə verdiyi töhfənin bariz nümunələridir.

UNESCO-nun rəhbərliyi ilə həyata keçirilən layihələr elmi araşdırmaları, təhsil vasitəsilə məlumatlılığı artırmağı və mədəni irsi qorumağı hədəfləyir. Təşkilat iqlimə davamlı gələcəyin qurulmasında təhsil, elm, informasiya və mədəniyyət sütunlarını birləşdirərək fəaliyyət göstərir.

Bu tədbir UNESCO-nun COP29-da gördüyü işləri təqdim etməklə yanaşı, Belemdə COP30 üçün fəaliyyət çərçivəsinin müzakirə olunmasına da zəmin yaradıb.

"Bakıdan Beləmə" yalnız coğrafi deyil, həm də strateji və mənəvi bir keçid dövrüdür. UNESCO-nun və Azərbaycanın rəhbərliyi ilə iqlim dəyişikliyinə qarşı elmi əsaslı və davamlı cavablar formalaşdırılır. Bu təşəbbüslər sayəsində dünya yalnız siyasətlərdə deyil, praktikada da real dəyişikliklərə şahid olacaq.

Azərbaycan.- 2025.- 22 oktyabr (№226).- S.9.